

INFORMAȚII
DE INTERES GENERAL,
EVENIMENTE,
ACȚIUNI

DIN VIAȚA COMUNITARĂ

IAȘI Matineu cultural la Clubul generației de mijloc

În ziua de 18 iunie a.c., Clubul generației de mijloc, cu sprijinul conducerii Comunității Evreilor din Iași, a organizat un matineu cultural în cadrul căruia ing. *Martha Eșanu* a prezentat conferința „Femeia în iudaism - tradiție și schimbare, modernitate și contemporaneitate”. S-au citit apoi poezii și diverse cuplete satirice despre femeii și despre partenerii lor de viață. La „mini-cocteilul” organizat după conferință,

domnii *Rudolf Rosenberg* și *Carol Segal* au cântat câteva frumoase române și melodii evreiești având ca subiect „femeia - eterna poveste”. Numerosul public prezintă o apreciat în mod deosebit organizarea acestui matineu cultural, care le-a oferit o dimineață foarte plăcută, atractivă și instructivă totodată.

(Correspondență din Iași)

FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA

Departamentul de Asistență Socială și Medicală

Căminul-Spital „Amalia și Șef Rabin dr. Moses Rosen”

oferă, contra cost, celor interesați, posibilitatea internării temporare sau definitive în cămin a unor persoane vârstnice.

Acestea pot beneficia de asistență medicală și socială de înaltă calificare.

Pentru informații, vă invităm să vă adresați la telefoanele:

1. Secretariat Cămin: 667.36.33
2. Secretariat D.A.S.M.: 322.40.67

CLUJ-NAPOCA

În ziua de 18 iunie 2006, la Templul Martirilor din Cluj, a avut loc comemorarea zilelor tragice din 1944, când 18.000 de evrei au fost deportați în lagărele morții. Evrei și neevrei (reprezentanți ai organelor locale de stat, ai intelectualității orașului, ai vieții politice) au fost prezenți pentru a-și exprima tristețea față de tragicele evenimente din 1944, hotărârea de a nu lăsa să se uite atrocitățile fasciste, cărora le-au căzut victime șase milioane de evrei. În memoria lor, la sinagogă, șase supraviețuitori ai lagărelor Holocaustului - Eva Berger, Rozalia Hirsch, Elisabeta Goldstein, Nicolae Kallos, Vasile Nussbaum, Emeric Rozsa - au aprins șase lumânări, câte o flacără pentru fiecare milion de morți. Adunarea comemorativă a fost deschisă de conf. univ. dr. *Gavrilă Goldner*, președintele Comunității Evreilor din Cluj, care a prezentat evenimentele de acum 62 de ani din orașul de pe Someș, de unde pe drumul morții - drum cu sens unic - au pornit 18.000 și nu s-au întors nici 10%. Vorbind în numele conducerii F.C.E.R., dr. *Alexandru Elias* a subliniat necesitatea ca generațiile viitoare să dea dovadă că au învățat lecția istoriei, ce nu mai trebuie repetată. Vorbitorul a amintit că Legea, recent votată de Parlament, care condamnă xenofobia, antisemitismul și rasismul, trebuie respectată cu strictețe și aplicată cu consecvență și fermitate. Prim Rabinul *Avraham Ehrenfeld* a rostit Ruga pentru România și Statul Israel, iar apoi, secundat de Eforul *Benjamin Müller*, „Eil Mule Rahamim”. Întreaga asistență a rostit un *Kadiș* colectiv. După scurta și elocventă alocuțiune a Prim Rabinului, au mai vorbit *Emeric Rozsa*, supraviețuitor al lagărului din Buchenwald, ale cărui cuvinte pot fi considerate și ca testament. „Nu uitați, nu uitați, păstrați vie memoria victimelor sale și a istoriei din acele zile”. În numele tinerilor, a vorbit *Mihai Popescu*, făcând o punte între generații, în dorința de a transmite mai departe ștabela neuitării, a colaborării dintre tineri. Corul comunității, condus de prof. *Ecaterina Halmos*, și orchestra „Mazel Tov”, condusă de *Vasile Socea*, au întregit și au făcut mai semnificativă comemorarea ținută în templul numit azi al Martirilor. Fasciștii l-au aruncat în aer în 1944, dar a fost refăcut în 1947, prin străduința evreilor din România și din întreaga lume.

VASILE GRUNEA

Doctorat „Magna Cum Laudae”

Istoricul Comunității Evreilor din Ploiești

La Facultatea de Istorie a Universității București, prof. *Laura Cristina Geală*, din Ploiești, a susținut lucrarea de doctorat cu tema „Istoricul Comunității Evreilor din Ploiești de la 1690 până în 2005”. Titlul de doctor *Magna Cum Laudae* i-a fost acordat de un juriu alcătuit din istorici de renume: acad. prof. dr. *Dinu C. Giurescu*, prof. dr. *Ion Scurtu*, prof. dr. *Lucaci Antal*, prof. dr. *Ladislaw Gyemant*, prof. dr. *Gavrilă Preda*. Teza de doctorat, rod al cercetărilor autoarei, timp de patru ani, a fost redactată pe baza documentelor de arhivă, locale și naționale, a documentelor puse la dispoziție de fostul președinte al comunității ploieștene, *Gilu Iuftaru*, și de C.S.I.E.R. Lucrarea este, de fapt, o interesantă carte de istorie privind nu numai comunitatea în sine, cu deschidere sociologică, dar și contribuția evreilor ploieșteni în cele mai diverse domenii ale vieții culturale, științifice românești.

Coresp. ADELA HERDAN, președintele Comunității Evreilor din Ploiești

RĂDĂUȚI Prezență evreiască la „Zilele Orașului Gura Humor”

La „Zilele orașului Gura Humor”, eveniment cultural județean cu o structură complexă - teatru, muzică populară și ușoară, concurs de caricatură, de judo, târg al meșteșugurilor populare, expoziție de artă culinară a minorităților naționale din zonă - manifestare desfășurată între 9-11 iunie a.c., comunitatea evreilor din Rădăuți a participat cu un stand de exponate culinare evreiești, carte „Hasefer” și exemplare din cele mai recente numere ale revistei „Realitatea Evreiască”. Au fost prezenți ministrul Agriculturii, *Gheorghe Flutur*, prefectul Județului Suceava, *Orest Onofrei*, majoritatea primarilor din municipiile, orașele și comunele județului. Ministrul, prefectul, alte personalități care au vizitat standul comunității evreiești rădăuțene au primit câte o mapă cu o listă de apariții editoriale „Hasefer”, o revistă, un album cu fotografii din activitatea comunității.

Coresp. TANIA GRINBERG

Matineu T.E.S. la Căminul „Amalia și dr. Moses Rosen”

„Ce minunate animale vorbitoare”

Așa s-a intitulat matineul de poezie și muzică populară evreiască dedicat de T.E.S. unuia dintre cei mai importanți fabuliști de limbă idiş, *Eliezer Steinberg*, la Căminul „Amalia și Șef Rabin dr. Moses Rosen”, din Capitală, în 14 iunie a.c. Spectacolul s-a înscris în proiectul cultural „Întâlniri cu literatura și limba idiş”, inițiat de T.E.S., cu sprijinul organizației olandeze *Joods Humanitarian Fonds*. Secretarul T.E.S., *Mia Leontescu* - care, împreună cu *Alexandru Șahighian*, au fost prezentatorii spectacolului - a vorbit despre „coerența și vitalitatea” conferite de limba idiş „unei populații altminteri răspândite pe o arie largă în nord-estul Europei”. Interpretii fabulelor lui Steinberg, în care ironia și lirismul fac casă bună, *Rudy Rosenfeld*, *Mihai Ciucă*, *Viorica Bantaș*, acompaniați de formația orchestrală a T.E.S. (dirijor - *Radu Captari*), au fost aplaudați la scenă deschisă.

IARȚAIT pentru SIGFRIED SCHIEBER z.I.

La 27 iunie 2006, s-a împlinit un an, după calendarul iudaic, de la despărțirea de *Siegfried (Bubi) Schieber z.I.*, fost președinte de onoare al Forumului B'nai B'rith „Dr. Moses Rosen” din România, președinte de onoare al Asociației Evreilor Originari din Câmpulung Moldovenesc, militant pentru drepturile evreilor.

În ziua de 4 iulie a.c., la Templul Coral, a fost comemorat un an de la încetarea lui din viață. În fața enoriașilor, președintele F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*, a spus: „Siegfried Schieber a fost mereu alături de noi. Era un om adevărat, un prieten și avea talentul de a stabili relații cu multe personalități din afara comunității noastre. Era un luptător pentru drepturile și împlinirea nevoilor celor care trebuiau ajutați, în special pentru cei care făceau Alia”. Președintele Forumului, ing. *José Iacobescu*, a subliniat valoarea omului *Siegfried Schieber*, puterea de muncă și competența sa, prestața

și comportamentul său „de lord”, în sensul eleganței manierelor. Lui i se datorează revigorarea activității Forumului, iar pierderea sa este resimțită și astăzi. Din partea Asociației Victimelor Holocaustului, a vorbit ing. *Friedrich Antschel*, care a evocat biografia lui *Bubi Schieber* și a amintit de cuvintele lui *Hary Kuller*: „Pe lângă lista lui *Schindler* există și lista lui *Schieber*” (pentru ajutorul acordat *haluțimilor*). În încheiere, a vorbit președintele C.E.B., ing. *Osy Lazar*. Serviciul religios a fost oficiat de Marele Rabin *Menachem Hacoheh* și haham *G. Bruchmaier*.

Născut în 1916, *Siegfried Schieber* ar fi împlinit în acest an 90 de ani. În 1941, a fost deportat, cu întreaga familie, din Câmpulung în Șargorod (Transnistria). Din 12 membri ai familiei au supraviețuit doar

conducerii F.C.E.R., ambasadoarea României în Israel, E.S. Mariana Stoica ș.a. *Siegfried Schieber* a fost distins de două universități cu titlul de „Doctor Honoris Causa”. Fie-i memoria binecuvântată!

BORIS MARIAN

☆ DECESE ☆ COMEMORĂRI ☆

O viață dedicată binelui comunității

Pentru *TYNA BOTTA z.I.*, viața comunității făcea parte, de multă vreme, din viața ei. Iar, după plecarea din țară a copiilor, după pierderea soțului, a devenit o a doua familie. În cronică Federației, *Tyna Botta z.I.* rămâne un nume asociat, timp de zeci de ani, Serviciului Contabilitate. Era nu numai o economiștă renumită, dar și un om care avea un cuvânt bun pentru fiecare. A trecut în Lumea-De-Dincolo la începutul lunii iunie a.c., după multe luni de chinuitoare suferință îndurată cu demnitate. Au venit s-o conducă pe ultimul drum, la Cimitirul Giurgiuului, rude, colegi, prieteni. Serviciul divin a fost oficiat de prim-cantorul *Iosif Adler*. *Tyna Botta z.I.* să rămână de-a pururi în amintirea celor ce au prețuit-o și îndrăgit-o.

IN MEMORIAM CHARLES CRUPARIU z.I.

Cum să rezumi în câteva cuvinte o existență de om, de medic, de binefăcător, cum a fost aceea a lui *CHARLES CRUPARIU z.I.*? Director al fostului Cămin „Băluș”, a știut să aline nu doar suferințe fizice, dar și suferințe ale celor aflați în momente dificile de viață. A avut mereu urechea aplecată la frământările, la necazurile lor. În calitate de medic urolog la Centrul de Ajutor Medical al F.C.E.R. din Capitală, și-a continuat opera de terapeutică cu pricepere, devotament și căldura unui suflet ales. Profesiunea și familia îi erau reazem moral. A plecat dintre noi cu aceeași discreție cu care a trăit. În noiembrie acest an, ar fi împlinit 91 de ani. A lăsat amintirea unui om de mare omenie, așa cum a reieșit și din cuvintele oficiantului de cult *Ghidu Bruchmaier*, la Cimitirul Giurgiuului, la 16 iunie a.c. L-au condus pe ultimul drum fiul și nora, colegi, prieteni. Fie-i amintirea binecuvântată!

Cu adâncă durere în suflet, anunțăm încetarea din viață, la 28 iunie 2006, după o grea suferință, a îndrăgitei noastre profesor-inginer *SCHWARTZ MARY*. Dumnezeu să o odihnească! Ana, soțul și copiii.

Berta - soție, cu aceeași durere, anunță că, la 24 iunie 2006, se împlinesc 12 ani de la decesul soțului meu, LEIBOVICI LEON LOULIM, magistrat.

Luța și Felix Birer, soră și cumnat, Dorina și Andi - nepoți, anunță, cu adâncă durere, încetarea din viață a soției, cumnatei *SCHWARTZ MARICA*, la 28 iunie 2006. Dumnezeu să o odihnească în pace.

Ana, soțul și copiii aduc un pios omagiu distinsului prof. *SCHWARTZ SAMUEL*, la comemorarea a 20 de ani de la deces.

Victor Wolf, fiu, Paula Korn, soră, Edith și Zigu Tauberg, veri, nepoții și Adi Petrescu și Angela Radu, devotate prietene, amintesc că s-a împlinit un an de la despărțirea de draga lor *REBECCA FINKELSTEIN* din Bărlad.

Familia anunță cunoștințele că se împlinesc patru ani de la decesul procurorului *MARTIN SCHOTTEK*. Soția.

Comemorăm și ne sunt mereu în amintire bunii și devotații noștri părinți doctor *ARON TUDIC* și *CLARA TUDIC* (Bărlad). Nu vă vom uita niciodată.

Familia, profund îndurerată și veșnic întristată, anunță că, în 25 Tamuz (21 iulie), se

împlinesc doi ani de când s-a stins din viață *SINGER REBECA*. Pentru bunătatea, spiritul de sacrificiu, dăruirea și devotamentul fără margini față de soț, copii și nepoți, va rămâne veșnic în memoria și sufletul nostru. În aceeași zi comemorăm decesul mamei, bunicii și străbunicii noastre *SINGER ENA* care, după 37 de ani de la pierderea ei, constituie un exemplu neabătut pentru mersul vieții noastre. Carol Singer și copiii.

Familia *Ofenberg*, din Iași și Toronto, anunță împlinirea - la 24 iulie (28 Tamuz) - a doi ani de la despărțirea de minunatul soț și tată *HARRY OFENBERG z.I.*, profesor universitar din Iași. Bunătatea sufletului și chipul său blând ne vor însoți mereu. Dumnezeu să te odihnească în liniște!

În 5 august 2006 (15 Av), se împlinesc zece ani de când *ADA ULUBEANU-BERCOVICI* ne-a părăsit pentru totdeauna. N-o vom uita niciodată. Dr. *Miriam Bercovici*, *Simeon* și *Emanuel Ulubeanu*.

Pe 14 Av 5766 (8 august 2006), se împlinesc opt ani de când ne-a părăsit dragul nostru soț, tată și bunic *LEO SCHADACH*, scriitor de limbă idiş. Fie-i amintirea binecuvântată. Jenny - soție, Ada - fiică, Mișu - ginere, Inna - nepoată.

Nu te vom uita niciodată minunata noastră *LORA BRUKMAIER*. Multe lacrimi în amintirea ta.

Cu aceeași durere în suflet, comemorăm - în 12 Nisan - doi ani de la trecerea în neființă a iubitului meu soț, ing. *TEODOR WEXLER*. Vei rămâne veșnic în inima mea și mă vei însoți în toate gândurile și faptele mele. A fost un creier admirabil cultivat. A știut să îmbine *credo*-ul umanist cu mobilitatea inteligenței active. Avea vocația prieteniei pentru viața ce se voia încă trăită. Moartea lui a fost o greșală de neiertat a sorții. În urma acestui om adevărat, bun evreu, prieten de nădejde, în filele cărților lui și în inimile prietenilor lui îi va rămâne pentru totdeauna imaginea aureolată de lumină. Ing. *Berta Wexler*.

Familia *Leibovici Carol* (Piatra Neamț), familia *Vogel* (Israel).

Se împlinesc 17 ani de la moartea mamei și bunicii noastre *GHIZELA FAIBIȘ BANDEL*. Fie-i memoria binecuvântată! Familia *Leibovici Carol* (Piatra Neamț), familia *Vogel* (Israel).

În luna iunie 2006, au fost înhumați în cimitirele C.E.B.: *ROSENTULER LEON* (59 de ani), str. Mașina de Pâine nr. 201; *BOTTATYNA* (82), str. Căderea Bastiliei nr. 7; *HART ȘTEFANIA* (86), Calea Dorobanți nr. 135-145; *BRENNMANN ARTHUR* (87), str. Brezoianu nr. 26-32; *BROTMAN SARA* (88), str. Paleologu nr. 4; *VEISZ BENIAMIN* (76), str. Poiana Muntelui nr. 2; *CRUPARIU CHARLES* (91), Șos. Mihai Bravu nr. 107-119; *MIHAILOVICI MINA* (74), str. Nicolae Grigorescu nr. 43; *BENADOR LORA* (86), str. Principatele Unite nr. 42; *STEINBERG DAVIDESCU IVETTE* (93), Cămin „Amalia și dr. Moses Rosen”.